

Димитрие МАНЕВСКИ

ЕДНАКВИ ПРЕД ЗАКОНИТЕ ИЛИ ПРЕД БЕЗРЕДИЕТО?

Не знам за вас, но јас пријатно се изненадив кога дознав дека е спроведена акција во која организирано се следени и се набљудувани припадници на царината, со цел да се утврди дали постојат елементи за покренување обвинение за злоупотреба на службената должност, примање мито и помагање во шверц на разни стоки. Да бидам искрен, порадосен ќе бев да имавме околности во кои ќе се излезеше во јавноста и ќе се кажеше дека такво следење е направено и дека не се утврдени никакви неправилности, но за нас, во некое догледно време, тоа е недостижно. Како и да е, убаво е од перспектива на обичен граѓанин, да се види како до вчера "недопирливите", сега изгледаат како и секој друг граѓанин кој на било каков начин ги прекршил законите.

Всушност, во секоја држава постојат примери за злоупотреба на службените должности, тоа е нешто што од секогаш постоело и ќе постои, единствено нешто што ја прави разликата од држава до држава се интензитетот и продуктивноста со која работат оние кои се задолжени да вршат контрола внатре во системот. Доколку се земе предвид фактот дека во Македонија досега немало посериозни "чистки" во институциите на системот, тогаш се наметнуваат две можни констатации. Првата е таа која вели дека до овој момент не постоела злоупотреба на функциите или, пак, таа немала сериозни размери, а втората упатува на тоа дека досега не се откривала оваа појава. Сметам дека првата веднаш може да биде елиминирана и тоа без да го употребиме цокерот 50:50, а втората констатација, пак, можеме да ја поставиме како основна теза во научниот труд кој би имал наслов "Зошто Македонија досега тапкаше во место?".

Длабоко сум убеден дека токму нефункционирањето на внатрешната контрола и на судскиот систем се основните фактори кои придонесоа да владее состојба на недоверба во системот и во правниот поредок, односно во

**ПРАВДАТА БЕЗ МОЌ Е
НЕМОКНА, МОЌТА БЕЗ
ПРАВДА Е ТИРАНИЈА**

начелото за еднаквост пред законите.

Недостатокот на елементарна политичка волја за создавање силни и цврсти институции, кои ќе почиваат на јасни и долгорочни закони и прописи,

**НА КОЛКУ И НА КОИ
"НЕДОПИРЛИВИ" "ЧИСТКАТА"
ЌЕ ИМ ЗАКАЧИ ВАКВИ ЖИЧКИ**

доведе до ситуација да владее амбиент во кој идоли на младината се луѓе, кои преку ноќ успеале да се здобијат со богатство со кое можат комотно да си го обезбедат своето спокојство, барем во поглед на државата, која се покажа

Ќе бидам убеден дека правната држава функционира тогаш кога ќе видам дека се отворени барем десеттина нови казнено-поправни домови.

како многу ранлива во тој поглед.

Кристално ми е јасно кои се причините што ги поттикнуваат вработените на одредени позиции да прибегнат кон кршење на законите и на правото, но никој не може да тврди дека досега тоа не можело да се смени. Познати се многу примери во светот за тоа како се решаваат овие појави. Никаде тоа не е решено со идеологија или, пак, како што кај нас секогаш се настојувало - со демагогија. Секаде тоа се решава со системот на сатисфакција и контрола.

Сатисфакцијата се однесува на материјалниот надоместок за работењето, кој мора да биде доволно висок за да не биде економски исплатливо да се крши законот, а доколку се постигне ниво на соодветна материјална сатисфакција, тогаш не може да постои никакво оправдување кое би ја спречило контролата да биде крајно ригорозна и ефективна.

Дали кај нас полека почнува да се оди кон тоа? Да бидам искрен сè уште се чувствувам неуверен да дадам било каква позитивна прогноза. Точно е дека во изминативе неколку месеци сме сведоци на исклучително зголемена активност на истражните и на судските органи, но во изминатите години, исто така, сведочевме за многу поголема неактивност и толерантност од страна на истите. Токму затоа сметам дека сè уште има многу простор за докажување на волјата и на намерите на новата владајќачка гарнитура во поглед на ова прашање.

Всушност, во поглед на ваквото прашање не треба да се докажува само волјата на сегашната власт, туку севкупната волја на сите нас, затоа што доколку сакаме да имаме успешна држава тогаш мораме да ѝ обезбедиме добра основа за тоа, а најдобрата основа секако е ефикасниот судски систем.